

ВІДГУК
офіційного опонента – доктора юридичних наук,
професора Легези Євгена Олександровича
на дисертацію Пархети Вікторії Іванівни
«Публічне адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури в Україні
та урахування стандартів ЄС щодо його удосконалення», поданої на
здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за
спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження. В Україні регулювання відносин у сфері діяльності автомобільного транспорту належить до пріоритетних напрямів внутрішньої політики держави. В свою чергу ефективне функціонування автомобільного транспорту має забезпечуватись належною дорожньою інфраструктурою, яка крім автомобільних доріг має включати інженерні мережі, державні та приватні підприємства і організації, що їх обслуговують, об'єкти (підприємства, заклади), які займаються ремонтом, будівництвом та реконструкцією, а також експлуатаційним утриманням доріг, мостів та інших дорожніх шляхів. Комплексний підхід до належного функціонування автомобільного транспорту та дорожньої інфраструктури включає в тому числі механізм публічного адміністрування в цій сфері.

Тому завданням держави є постійна оптимізація публічного адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури України, а отже з боку фахівців потребує об'єктивного та комплексного аналізу й огляду нормативної бази, що регулює діяльність цієї сфери. Саме це і зумовлює необхідність проведення окремого наукового дослідження публічного адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури України чому і присвячено наукову роботу Пархети В.І.

Мета і задачі дисертаційного дослідження сформульовані досить коректно, а цілісність дослідження забезпечується належним структуруванням матеріалу дисертації, яке є досить логічним і таким, що відповідає меті та задачам дисертаційного дослідження.

Належний рівень достовірності та обґрунтованості результатів дисертаційного дослідження В. І. Пархети забезпечується використанням

всього спектру наукових підходів та методів пізнання складних юридичних явищ, зокрема таких, як діалектичний підхід, формально-юридичний, історико-правовий, порівняльно-правовий, системно-структурний, функціональний та інші методи пізнання.

Емпіричною базою дослідження є показники діяльності органів публічної адміністрації у сфері дорожньої інфраструктури, а саме: показники динаміки розвитку дорожніх інфраструктурних об'єктів за період 2017-2022 років, показники фінансування даних об'єктів в тому числі з залученням міжнародних коштів та ін.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна.

У результаті проведеного дослідження наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової задачі, що полягає у визначенні основних напрямів удосконалення публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури з урахування сучасного стану розвитку української держави, спрямованого на забезпечення гармонізації вітчизняних та європейських засад забезпечення прав громадян.

Результатам дисертаційного дослідження В.І. Пархети притаманний належний рівень наукової новизни, при цьому дисертанткою певні положення сформульовані вперше, а низка вже відомих отримала свій подальший розвиток та удосконалення.

Оцінюючи формальні якості дисертації, можна стверджувати, що вона виконана в основному з дотриманням наукового стилю, авторські позиції викладені досить чітко і переважно належним чином аргументовані. Результати дисертаційного дослідження належним чином висвітлені у достатній кількості наукових статей, а також пройшли апробацію на різноманітних наукових конференціях та інших заходах.

Логічно поєднаним та цілісним є зміст роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, 8 підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Перший розділ роботи присвячено з'ясуванню теоретико-

правових засад публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури. В його межах розкрито поняття та зміст публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури; визначено стан адміністративно-правового забезпечення функціонування сфери дорожньої інфраструктури в Україні та виокремлено перспективи його удосконалення; здійснено аналіз зарубіжного досвіду публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури та наведено шляхи його впровадження в Україні. В межах другого розділу роботи розкрито зміст публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури, який включає систему органів публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні та шляхи її оптимізації; адміністративно-правові підстави, порядок та умови фінансування дорожньої інфраструктури в Україні; форми публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні. В третьому розділі роботи автором проаналізовано підстави адміністративної відповідальності за порушення у сфері дорожньої інфраструктури в Україні та визначено особливості процедури застосування заходів адміністративної відповідальності за дані правопорушення.

Наукова новизна і практична цінність одержаних результатів полягає в тому, що проведене дослідження є однією із перших у вітчизняній юридичній науці спроб визначити основні напрями удосконалення публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні та шляхи її оптимізації.

На особливу увагу заслуговують наступні положення, висновки, рекомендації та пропозиції, викладені в дисертації, які найбільш наочно демонструють її наукову новизну, теоретичну та практичну значущість.

В роботі визначено стан адміністративно-правового забезпечення функціонування сфери дорожньої інфраструктури в Україні та з'ясовано перспективи його удосконалення. Встановлено, що під публічним адмініструванням у сфері дорожньої інфраструктури в Україні слід розуміти регламентовану законами та іншими нормативно-правовими актами

діяльність суб'єктів публічного адміністрування, спрямована на виконання законів та інших нормативно-правових актів, у тому числі шляхом прийняття адміністративних рішень, надання встановлених законами адміністративних послуг щодо будівництва, ремонту, реконструкції, а також експлуатаційного утриманням доріг та дорожньої інфраструктури. Виокремлено ознаки, які зумовлюють необхідність та доцільність регулювання публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні нормами адміністративного права, а саме: 1) публічне адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури є правовою та організаційною формою діяльності відповідних суб'єктів владних повноважень (Міністерства інфраструктури, Укравтодору, Укртрансбезпеки, міської ради та ін.), як засобу реалізації їх адміністративно-правового статусу; 2) публічне адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури є адміністративною діяльністю суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюється шляхом надання публічною адміністрацією адміністративних послуг (основний вид діяльності) і здійснення виконавчо-розпорядчої (управлінської) та контрольної діяльності (додаткові види діяльності), містить сприятливе публічне адміністрування та забезпечувальне адміністративне провадження, що пов'язане із забезпеченням нормального функціонування дорожньої інфраструктури для забезпечення реалізації соціальних та економічних прав громадян, приватних осіб і забезпечення публічного інтересу держави.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування і використання. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальшого дослідження бути основою для подальших наукових досліджень публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні та шляхів її оптимізації.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях. Основні теоретичні висновки та практичні рекомендації, що містяться у дисертації, викладені у 5 наукових статтях, що визначені як

фахові з юридичних дисциплін, в тому числі одній виданої в міжнародному виданні (Республіка Угорщина) а також у 4 тезах доповідей на науково-практичних конференціях, що свідчить про достатнє та різностороннє впровадження результатів дослідження.

Дисертаційне дослідження виконане автором самостійно з використанням останніх досягнень теорії конституційного та адміністративного права. Усі сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень автора. Автор для аргументації власних положень і висновків використовував напрацювання інших учених, на які обов'язково робилися посилання.

Дисертацію оформлено відповідно до вимог, встановлених МОН України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування і використання. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальшого дослідження бути основою для подальших наукових досліджень публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури.

Дискусійні положення дисертаційного дослідження. У цілому позитивно оцінюючи дисертацію Пархети В.І. необхідно висловити ряд зауважень, звернути увагу на твердження, що викликають сумніви та можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час її захисту:

1. Завершення дослідження дисертантом здійснювалось в період початку повномасштабного вторгнення росії на територію України, що завдало значної шкоди дорожній інфраструктурі, відповідно логічно було б почути думку здобувачки, які першочергові кроки мають бути здійсненні на її відновлені та які механізми публічного адміністрування могли б бути ефективними на цьому шляху.

2. Здійснюючи аналіз системи органів публічного адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури в Україні в підрозділі 2.1 роботи, авторкою розкривається адміністративно-правовий статус виключно суб'єктів, які

наділені владними повноваженнями в цій сфері, однак не здійснено всебічного аналізу вад їх діяльності та поза увагою залишено суб'єктів, які в тому числі забезпечують функціонування суб'єктів дорожньої інфраструктури - науково-дослідні установи та підприємства дорожньої інфраструктури.

3. В результаті дослідження авторкою запропоновано систематизувати правові засади публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні шляхом прийняття Закону «Про дорожню інфраструктуру» в якому, на думку автора доцільно визначити правові, економічні, організаційні та соціальні засади забезпечення функціонування дорожньої інфраструктури, напрямків її розбудови, реконструкції, ремонту та утримання з визначенням чіткої юрисдикції конкретних органів публічної влади, відповідальних за її утримання та фінансування. В той же час в роботі не запропоновано структуру цього нормативного акту.

4. Одним із шляхів покращення публічного адміністрування дорожньої інфраструктури місцевого значення, на думку автора, є створення підрозділу контролю за експлуатацією дорожньої інфраструктури (доріг, узбіч, пішохідних переходів, обмежувачів швидкості руху транспортних засобів) в місцевих радах та їх виконавчих органах, які будуть узгоджувати порядок експлуатації даних об'єктів, розробляти порядок відшкодування збитків за завдання їм матеріальної шкоди та встановлювати заходи юридичної (перед усім матеріальної) відповідальності за завдання їм шкоди, кошти за які будуть направлені на відновлення дорожньої інфраструктури. Доцільно було узагальнити вказані пропозиції, направити їх відповідним органам місцевого самоврядування та отримати відповідний акт впровадження, що засвідчувало б стан впровадження результатів дослідження.

В той же час висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку наукової праці, носять рекомендаційний характер та можуть бути враховані автором в подальших наукових розробках тематики дослідження.

На підставі викладеного, слід резюмувати, що дисертація «Публічне адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури в Україні та урахування стандартів ЄС щодо його удосконалення» є завершеною самостійною працею, в якій отримано ряд нових науково обґрунтованих теоретичних результатів, що в сукупності вирішують важливу наукову проблему оптимізації публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури. Вона відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а її автор – Пархета Вікторія Іванівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент –

професор кафедри публічного

та приватного права

Університету митної справи та фінансів,

доктор юридичних наук, професор

Євген ЛЕГЕЗА

ст. а. б. р. у. е.